

تولید به توان مردم

فعالان اقتصادی در گفت وگو با شهرآرا از راهکارهای تحقق شعار سال می گویند

گزارش خبری

روزنامه نگار
لججه جهانپیش

از سال ۱۳۹۰که به نام «جهاد اقتصادی، نام گذاری شد، تا سال ۱۴۰۳که با شعار «جهش تولید با مشارکت مردم» نام گرفت، بیش از یک دهه است که مسئله اقتصاد محور نام گذاری سال ها بوده است. امسال نیز شعار «جهش تولید با مشارکت مردم» حاکی از تأکید بر اقتصاد مردمی و برطرف کردن موانع برای حضور مردم در عرصه تولید و توجه ویژه به ظرفیت های مردمی است، ظرفیت های اقتصادی که در بخش خصوصی نمود بیشتری دارد؛ به ویژه در استان خراسان رضوی که بیش از ۹۰درصد صنایع متعلق به بخش خصوصی است. از این رو توجه ویژه به بخش خصوصی با نگاه رفع موانع تولید، حمایت های دولتی و قانون گذاری تسهیلگر در بخش ایجاد و توسعه تولید، می تواند در مسیر تحقق این شعار مؤثر باشد. در این باره با رئیس دبیرخانه شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، رئیس اتاق تعاون خراسان رضوی، رئیس اتاق اصناف مشهد، نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی و رئیس اتحادیه دامداران خراسان رضوی گفت وگویی کردیم که در ادامه می خوانید.

بخش خصوصی جهش تولید را رقم می زند

رئیس دبیرخانه شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با بیان اینکه در همه دنیا محور توسعه، بخش خصوصی است. بیان می کند؛ بخش خصوصی توانمند از طریق تسهیل مشارکت مردمی می تواند جهش تولید را محقق کند. علی اکبر لبافی با تأکید بر اینکه دولت ها باید توجه ویژه ای در بحث مشارکت بخش خصوصی در تصمیم سازی ها و تصمیم گیری ها داشته باشند، می گوید: در حوزه قانون گذاری باید قوانین، منطبق با شرایط روز و با نظر بخش خصوصی اتخاذ شود و قوه مجریه مسئولیت اجرا را دارد و قوه مقننه نظارت را بر عهده دارد. اگر دولت بستر مشارکت

را فراهم کند، بخش خصوصی خود به خود رشد پیدا می کند. بخش خصوصی در جایی سرمایه گذاری می کند که امکان رونق وجود داشته باشد و در این بستر بتواند رشد و نمو ی را به وجود بیاورد.

لبافی با اشاره به اینکه این بستر سازی زمینه مشارکت جدی بخش خصوصی در اقتصاد، ورود سرمایه جدید و به دنبال آن کسب و کار و تولید را رقم می زند، می افزاید؛ عامل بهبود درآمد ها و صادرات کشور، ارزآوری و بهبود سرانه های درآمدی مردم و عامل اصلی توسعه در کشور ما و دیگر کشورها بخش خصوصی است. وی درباره موانع مشارکت بخش خصوصی در حوزه اقتصاد اظهار می کند؛ یکی از این موارد حوزه بانکی کشور و استان است که باید قوانین در آن ها به روزرسانی شود. حوزه دیگر حوزه تأمین اجتماعی و بیمه ای کشور است که در این باره بنگاه های اقتصادی و فعالان بخش خصوصی و تعاونی ها با آن روبه رو هستند. موضوع پعدی مالیات است که مسائل متعددی در این باره داریم و موضوع چهارم مجموعه ای از مسائل است که شامل انرژی، سوخت، برق، گاز و... می شود.

رئیس دبیرخانه شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی بیان می کند؛ چنانچه این چهار مورد که متولی شان مشخص است، رویکرد توسعه ای پیدا کنند و بستر برای رفع موانع و مشکلات فراهم شود، بی شک صاحب سرمایه مشارکت می کند و به دنبال آن مردم حضور می یابند و ایجاد و توسعه کسب و کار و رقابت بین کسب وکارهای ایرانی و خارجی فراهم می شود.

همه ظرفیت اصناف برای تحقق شعار امسال

رئیس اتاق اصناف مشهد با بیان اینکه اصناف تأثیرگذارترین نهاد مدنی در اقتصاد مردمی ورشد و توسعه جامعه هستند، بیان می کند؛ شعار امسال مکمل شعارهای سال های قبل است و ما احساس وظیفه می کنیم که در زمینه مهار تورم و رشد تولید با نگاه ویژه به اقتصاد مقاومتی و باتکیه بر مشارکت مردم جهش تولید را محقق کنیم. هادی مخملی با اشاره به اینکه بخشی از مردم اصناف کسبه و بازار هستند، می گوید؛ مشارکت و همراهی و همدلی مردم باید با تشویق و انگیزه دادن به آن ها محقق شود. باید همه ظرفیت ها و سرمایه های اصناف را برای تحقق این شعار یکپارچه به کار

بگیریم.

وی می افزاید؛ حدود ۴ میلیون نفر در کشور اصناف را نمایندگی می کنند. در مشهد ۱۵۰هزار واحد صنفی در قالب ۹۴ اتحادیه داریم که از لحاظ ماهیتی در رسته های تولیدی، خدمات فنی و توزیع مشغول فعالیت هستند. بیش از یک چهارم آماری که مطرح شد، واحدهای تولیدی هستند و در ارتباط با خودکفایی پیش بینی کرده ایم که با ایجاد شهرک های صنفی بتوانیم با رفع موانع تولید و استفاده از پلتفرم های مختلف در کنار دستگاه های تولیدی، در راستای تحقق اهداف گامی اساسی برداریم. مخملی با اشاره به اینکه امسال سه شهرک صنفی احداث می شود، می گوید؛ تلاش می کنیم با سامان دهی واحدهای صنفی، نظارت و بازرسی هایی که انجام می شود، مشهد را در ظرفیت های تولیدی که دارد، الگو کنیم. البته در زمینه موانع نیز بخشی نگری ای که در ادارات و دستگاه های اجرایی در ارتباط با مسائل مختلف وجود دارد، مانع جهش تولید است و باید برطرف شود تا بتوانیم شعار امسال را محقق کنیم.

نمود عینی مشارکت مردم، تعاونی های روستایی است

حوزه تعاون روستایی است و بارزترین نمود این تشکل ها همین تعاونی هایی است که در حوزه های مختلف تشکیل شده است، مانند تعاونی های

توجه به ظرفیت ویژه تعاونی ها برای مشارکت مردم

رئیس اتاق تعاون خراسان رضوی با اشاره به محور شعار امسال که مشارکت مردم در بخش اقتصاد است، به اصل ۴۴ قانون اساسی می پردازد و بیان می کند؛ این اصل نظام اقتصادی کشور را دولتی، تعاونی و بخش خصوصی پیش بینی کرده است که باید تحقق یابد. هادی ابوی با بیان اینکه مردمی در بخش فعالیت ها در حوزه تعاونی هاست، می گوید، تعاونی ها ظرفیت های ویژه ای دارند، از جمله اینکه ظرفیت های افراد بر اساس دانش و سرمایه در آنجا جمع می شود. به میزان سرمایه گذاری و مشارکت مردم، توزیع عادلانه سود و درآمد صورت می گیرد. اگر شبکه های مردمی تعاون را در حوزه های اقتصادی شکل بدیم، از رانت و فساد و بلوکه شدن سرمایه های بانکی محدود به افراد خاص جلوگیری می شود. مردم هم منابع مالی را تأمین می کنند و هم بازار مصرفشان را دارند.

ابوی با اشاره به موانعی که در مسیر رشد تولید وجود دارد، به موضوع تورم می پردازد و اظهار می کند؛ تورم زمانی ایجاد می شود که تولیدکننده کالایش عرضه نمی شود یا بخشی از کالایش را تولید و عرضه کرده است و بخش تکمیلی را نمی تواند تولید کند، اما مشکل اصلی، همراهی نکردن بعضی افراد است. دولت اهتمام دارد که حتی کارخانه های تعطیل شده به چرخه تولید بازگردند، اما افرادی هستند که در مجموعه ادارات و سازمان ها می گویند این کار شدنی نیست و حتی خودشان مانع هستند. باید به همت مضاعفی که در شعار سال های قبل بود، برگردیم و باور داشته باشیم که رفع موانع شدنی است. وی می افزاید؛ البته رشد تولید در سال های گذشته تحقق پیدا نکرده است. چون قوانین و مقررات فراوانی داریم که دست و پاگیر و غیراجرایی هستند یا با هم تداخل دارند. باید مجموعه ها همتی کنند که این قوانین و مقررات یکسان سازی شود و مشکلات این مسیر را حل کنند. به مردم هم اجازه بدیم فعالیت تولیدی داشته باشند. نظارت کنیم، اما همراه با تسهیلگری.

مشارکت مردم، خرید کالای ایرانی و نقش آفرینی در اقتصاد

نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی می گوید؛ باید در موضوع تشویق مردم به مصرف کالای ایرانی نیز توجه کرد. البته مسائلی مانند قیمت گذاری دستوری از سوی دولت، مانع سودآوری مطلوب واحدهای تولیدی می شود و در چنین وضعیتی، با فرسودگی فناوری روبه رو می شویم و در مقایسه با کالاهای خارجی نمی توانیم کالای قابل رقابتی از نظر کیفیت، تولید و صادر کنیم. بنابراین باید موانع و چالش های موجود در این عرصه برطرف شود. احمد اثنی عشری به بیان موانع موجود می پردازد و بیان می کند؛ بازگشت سرمایه برای سرمایه گذاران از اهمیت ویژه ای برخوردار است. اما سال گذشته فعالان اقتصادی یا حاشیه سودی نداشتند یا حاشیه سود ۸۰درصد سرمایه گذاری ها کمتر از ۲۰درصد بود. این در حالی است که سود شبکه بانکی بیش از این میزان بوده است. در چنین وضعیتی مردم به سمت سرمایه گذاری در بانک ها سوق پیدا می کنند و کمتر به سرمایه گذاری در حوزه صنعت رغبت دارند. وی همچنین به موضوع تداوم تحریم ها اشاره و اظهار می کند؛ برای تحقق شعار سال نیاز به توسعه روابط در عرصه بین الملل داریم. اکنون تولیدکنندگان، صادرکنندگان و فعالان اقتصادی در مبادلات بانکی و ارزی در عرصه بین الملل با چالش های بسیاری روبه رو هستند و این مسائل هزینه صادرات را به مراتب افزایش داده است. نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی می افزاید؛ زیرساخت ها برای واحدهای تولیدی آماده نیست و هنوز در بحث آب، برق و گاز با مشکل جدی روبه رو هستیم و تازمانی که این مشکلات به قوت خود باقی باشد، نمی توان به جهش تولید امید داشت.

می گوید؛ این موضوع دلایل مختلف دارد؛ از مسائل مرتبط با ایجاد امنیت سرمایه گذاری که برعهده مجلس به عنوان قانون گذار و دولت به عنوان مجری است و باید موانع ایجاد سرمایه گذاری در بخش های مختلف صنعتی را رفع کنند. ممکن است مانع مربوط به بانک باشد یا در حوزه امنیت سرمایه گذاری با تثبیت قوانین و مقررات رفع شود. به عنوان مثال اگر در قوانین صادرات و واردات، سرمایه گذار بداند که سه سال قوانین تغییر نمی کند و ثابت است، فرصت برنامه ریزی دارد و هدفمند می تواند فعالیت اقتصادی داشته باشد. همچنین مسائل مرتبط با تأمین مالی تعاونی ها مهم است

اگر ابتدای سال ۱۴۰۲ دلار، پتو پارس، کوئیک یا سکه می خریدید یا در

بورس سرمایه گذاری می کردید، کدام یک بیشترین سود دهی می رسید؟

یادداشت

روش سؤیسی برای جهش تولید

روزنامه نگار
سیدمحسن موسوی زاده

زمانی که نام بهترین برند های ساعت آورده می شود، ناخودآگاه همه افراد ذهنشان به سمت سوئیس می رود؛ کشوری که نامش صدها سال است که با نام ساعت باکیفیت عجین شده است. اما به راستی چه عاملی سبب چنین موفقیتی برای این کشور شد؟ ژاپی در سال ۱۷۷۶در منطقه ژواری سوئیس فعالیتش را در ساعت سازی آغاز کرد. او حدود پنجاه کارآموز را همراه با چندین استادکار استخدام کرد. برتری این ساعت ساز نسبت به رقیبانش در پارسیس

با دیگر ساعت سازان در آلمان این بود که در منطقه فعالیتش صدها کارگاه کوچک را دور یک دایره که علاوه بر قطعات لازم برای اجزای متحرک و بدنه ساعت، ابزارهای بسیار دقیق و تخصصی را که ساعت سازان برای انجام کارشان به آن ها نیاز داشتند، تولید می کردند. این زنجیره های تأمین محلی و سرمایه های اجتماعی نهادینه شده در آن ها امتیاز منطقه ای بود که سبب شد میزان تولید افزایش و هزینه تمام شده تولید ساعت کاهش ییابد. این موضوع در کنار کیفیت مناسب، سبب شد کشور سوئیس در صنعت ساعت سازی از رقیبان پیشی بگیرد.

اگر به وضعیت ظرفیت های کشور نگاهی بیندازیم، متوجه می شویم که ایران و همچنین خراسان رضوی دارای ظرفیت های درخور توجهی در حوزه واحدهای صنعتی و کشاورزی است. با این حال، همواره گفته می شود که بخشی از ظرفیت های این واحدهای تولیدی خالی است و نمی توانند با حداکثر ظرفیت به فعالیت بپردازند. از طرف دیگر، با توجه به اینکه فعالیت های تولیدی نیازمند سرمایه گذاری در حوزه زیرساخت هاست، هرچه حجم تولیدات بیشتر شود، سبب می شود تا زمان بازگشت هزینه ها تأمین زیرساخت ها کمتر شود. در کنار این موضوع، تولید در مساحت اندک، هزینه دسترسی به فناوری های روز را نیز افزایش می دهد؛ به طوری که در برخی مواقع استفاده از فناوری های روز غیراقتصادی می شود. به عنوان مثال، کوچک مقیاس بودن زمین های کشاورزی سبب شده است تا استفاده از فناوری های روز در روستاها غیراقتصادی باشد. کوچک بودن معادن نیز سبب شده است تا احداث واحدهای فرآوری در کنار آن ها صرفه اقتصادی نداشته باشد.

یکی از راهکارهایی که برای افزایش بهره وری در زنجیره تولید و کاهش هزینه های آن ارائه شده است و به سرعت جایگاه بسیار خوبی در مدیریت زنجیره تأمین و خدمات لجستیکی یافته، ایجاد نقاط خاص با هدف تجمع فعالیت های تولیدی است که سرعت عمل و کیفیت کار و خدمات افزایش یابد و در هزینه ها نیز صرفه جویی شود. تخصصی سازی و افزایش کیفیت و گستره خدمات زنجیره تولید موجب افزایش کارایی و کاهش هزینه ها شده است.

از دیدگاه کلان، زنجیره تولید شبکه ای از سرمایه گذاران و تولیدکنندگانی است که در وظایف مختلفی از عرضه مواد خام گرفته تا تولید و ارائه محصول نهایی به جامعه هدف مشارکت می کنند. از دیدگاه خرد یک زنجیره تولید، شبکه ای از واحدهایی است که وظایفی مانند تهیه و آماده سازی مواد خام، ایجاد بخش ها، گردآوری و مونتاژ اجزا، مونتاژ نهایی محصولات و ارائه محصولات نهایی به مراکز و مشتریان را پوشش می دهند.

با توجه به اینکه در ایران و خراسان رضوی واحدهای تولیدی کوچک زیادی داریم که با کمترین ظرفیت در حال فعالیت هستند، می توان این واحدها را با برنامه ریزی مناسب به سوی ایجاد تولیدات مکمل سوق داد؛ به طوری که مجموعه ای از آن ها اجزای مختلف یک محصول صنعتی را تولید کنند.

اگر چنین مسئله ای محقق شود، می تواند هزینه های تمام شده تولید را کاهش دهد، به طوری که کالا با کیفیت مناسب تری در بازار داخلی و خارجی عرضه شود. رسیدن به این مهم کمک می کند تا کالاهای ایرانی در بازارهای جهانی قدرت رقابت بیشتری داشته باشد و امکان توسعه صادرات محصولات داخلی به دیگر کشورها فراهم شود. بررسی واژه های شعار سال «جهش تولید با مشارکت مردم» به خوبی نشان می دهد که این نکته در آن لحاظ شده است. امسال برای رشد تولید برای کارآوردن بخش های اقتصاد مردمی تکیه شده است. این یعنی همین واحدهای کوچک اکنون بار بخش مهمی از تولید و ایجاد اشتغال را بر عهده دارند، اما به دلیل اینکه به صورت جزیره ای در حال فعالیت هستند، تاکنون آن گونه که باید از ظرفیت هایشان استفاده نشده است.

انتظار می رود امسال با برنامه ریزی های مناسب بتوان از ظرفیت های زیادی که در بخش خصوصی وجود دارد، باسوق دادن آن ها به سمت تولیدات مکمل و زنجیره ای بهره برد تا بتوانیم در پایان سال شاهد جهش تولید باشیم.

روی خط اقتصاد

● مرحله سوم طرح فجرانه کالابریگ الکترونیک از هجدهم فروردین آغاز می شود. در این طرح «شرط ۲۰۰ هزار تومان حداقل خرید از یارانه» حذف شده و اعتبار تشویقی مشمولان به ازای هر نفر از ۲۰۰ به ۲۲۰ هزار تومان افزایش یافته است. ● شرط دریافت حق اولاد برای کارگران ۷۲۰ روز بیمه پردازی است و امسال اولین بار کارگران متاهل ۵۰ هزار تومان حق عائله مندی دریافت می کنند. ● بابک صداری، کارشناس صنعت خودرو، گفت؛ چگونگی وضعیت بازار خودرو در سال جدید، هرسال یک سؤال تکراری برای خریداران خودرو در یک سیستم اقتصادی بی ثبات است. پیش تر هم اشاره کردم که خریدار امروز برنده فردا خواهد بود، زیرا در هر صورت کشور دچار اقتصاد تورمی است و پیش بینی می شود که با وضع موجود، تورم ۴۰ تا ۶۰ درصدی وجود داشته باشد. ● سایماک قاسمی، اقتصاددان، در تازه ترین یادداشتش در فضای مجازی نوشت؛ قیمت دلار در محدوده ۶۱ هزار تومان سال را آغاز کرد و اگر امسال بخواهد فقط به اندازه سال ۱۴۰۲ که سال بسیار آرامی بود، رشد کند، در پایان سال در محدوده ۷۷ هزار تومان قرار می گیرد. ● براساس پیش بینی محمد کشتی آرای، فعال بازار طلا، احتمال دارد قیمت طلا و سکه پس از تعطیلات نوروزی کاهش داشته باشد. این عضو سابق اتحادیه طلا و جواهر تهران معتقد است این افزایش قیمت ها در بازار غیررسمی صورت گرفته و با بازگشایی بازار ممکن است قیمت طلا به تعادل برسد. ● فرشید پورحاجت، عضو کانون سراسری انبوه سازان مسکن، درباره وضعیت بازار مسکن اظهار کرد؛ در سال ۱۴۰۲ رکود و تورم به طور هم زمان نقش آفرین حوزه اقتصاد و به طور خاص اقتصاد مسکن بودند و به نوعی می شود گفت نوعی رهاسدگی در این بازار را شاهد بودیم. به نظر می رسد تورم در سال ۱۴۰۳ دوباره در بازار مسکن نقش آفرین خواهد بود و افزایش قیمت مسکن دور از ذهن نیست.